

राष्ट्रीय रक्त धोरण व्यवस्थापन रक्त व
रक्तघटक पुरवठा यासाठी आकारण्यात
येणाऱ्या सुधारित सेवा शुल्काबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: रारसं २०२२/प्र.क्र.२९६/आरोग्य -५
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक: ०८ फेब्रुवारी, २०२३

वाचा :

- १) केंद्र शासनाच्या आरोग्य व कुटुंब कल्याण विभागाच्या मार्गदर्शक सूचना, पत्र क्र. FNo.१M ११०१२/०७/२०२२ NBTC दिनांक १४.०६.२०२२.
- २) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन परिपत्रक क्र. रारसे-२०१३/प्र.क्र.२२४/आ-५, दि. २५ जून, २०१४
- ३) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन परिपत्रक क्र. रारसे-२०१५/प्र.क्र.१४६/आ-५, दि. २७ एप्रिल, २०१५.
- ४) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्र. रारसे-२०२०/प्र.क्र.६९६/आ-५, दि. ११ डिसेंबर, २०२०
- ५) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्र. रारसे-२०२१/प्र.क्र.१८५/आ-५, दि. २७ मे, २०२१
- ६) सहा.संचालक, राज्य रक्त संक्रमण परिषद पत्र क्र. रा.र.सं.प/सुधारित प्रक्रिया शुल्क/२०२२/८३२, दिनांक २९ जून, २०२२

प्रस्तावना :-

उपरोक्त संदर्भ क्र.१ येथील केंद्र शासनाच्या पत्रान्वये रक्त व रक्त घटकासाठी आकारावयाचे प्रक्रिया / चाचणी शुल्काबाबत मार्गदर्शक सूचना जारी केल्या आहेत. त्यानुंषंगाने संदर्भ क्र. ६ अन्वये राज्य रक्त संक्रमण परिषद, महाराष्ट्र राज्य यांचे कार्यालयामार्फत प्रस्ताव प्राप्त झालेला आहे. प्राप्त प्रस्तावानुसार केंद्र शासनाने निश्चित केलेल्या दरानुसार, रक्त व रक्त घटकासाठी आकारावयाचे सुधारित प्रक्रिया / चाचणी शुल्क आकारण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

राज्यातील जनतेला रक्त पुरवठा व्यवस्थितरित्या होण्याकरिता, तसेच राष्ट्रीय रक्त धोरणाची अंमलबजावणी योग्यरित्या होण्याकरिता राज्यातील शासकीय व अशासकीय रक्तपेढयांमार्फत रक्त व रक्तघटक पुरवठा यासाठीचे सेवा शुल्क निश्चिती करण्यात येते. संदर्भिय क्र. १ अन्वये केंद्र शासनाच्या महासंचालक, आरोग्य व कुटुंब कल्याण, मंत्रालय, नवी दिल्ली मार्फत निश्चित केल्यानुसार राज्यातील शासकीय व अशासकीय रक्तपेढयांमार्फत रक्त व रक्तघटकांचे सुधारित प्रक्रिया शुल्काचे निश्चित केलेले दर पुढील प्रमाणे लागू राहतील.

अ) शासकीय रक्तकेंद्रासाठी सुधारित प्रक्रिया शुल्क -

अ.क्र.	तपशिल	या शासन निर्णयानुसार निश्चित केलेले सुधारित प्रक्रिया शुल्क
1	Whole blood	1100/-per unit (Bag)
2	Packed Red Cell	1100/-per unit (Bag)
3	Fresh Frozen Plasma	300/-per unit (Bag) (No Change)
4	Platelet Concentrate	300/-per unit (Bag) (No Change)
5	Cryoprecipitate	200/-per unit (Bag) (No Change)

ब) अशासकीय रक्तकेंद्रासाठी सुधारित प्रक्रिया शुल्क-

अ.क्र.	तपशिल	या शासन निर्णयानुसार निश्चित केलेले सुधारित प्रक्रिया शुल्क
1	Whole blood	1550/-per unit (Bag)
2	Packed Red Cell	1550/-per unit (Bag)
3	Fresh Frozen Plasma	400/-per unit (Bag) (No Change)
4	Platelet Concentrate	400/-per unit (Bag) (No Change)
5	Cryoprecipitate	250/-per unit (Bag) (No Change)

क) अतिरिक्त चाचण्या व विशेष चाचण्यांचे शुल्क-

रक्त व रक्तघटकांच्या अतिरिक्त चाचण्यांसाठी / विशेष चाचण्यांसाठी लागणाऱ्या प्रक्रिया शुल्कामध्ये कोणताही बदल करण्यात आलेला नाही. सबव महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक आरोग्य विभागाचे परिपत्रक दिनांक २५.०६.२०१४ मध्ये निश्चित केलेल्या दरामध्ये कोणताही बदल नाही.

ड) प्लेटलेट अफेरेसीस (Apheresis) प्रक्रिया शुल्क -

केंद्र शासनाने निश्चित केलेले पूर्वीचे दर म्हणजे रुपये ११०००/- प्रती युनीट हे कायम ठेवलेले आहेत. हे दर अशासकीय रक्तकेंद्रासाठी तसेच सुरु राहतील.

त्याचप्रमाणे सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्या दिनांक २७.०५.२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये शासकीय रक्तकेंद्रामार्फत अफेरेसीस (Apheresis) पध्दतीने करण्यात येणाऱ्या प्लेटलेटचे प्रक्रिया शुल्क रुपये ९०००/- प्रती युनीट निश्चित केलेल्या दरामध्ये कोणताही बदल नाही.

तसेच सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्या दिनांक ११.१२.२०२० च्या शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार सार्वजनिक आरोग्य व वैद्यकीय शिक्षण व वैद्यकीय महाविद्यालय सलंगन शासकिय रुग्णालयात भरती असणाऱ्या रुग्णांना रक्त व रक्तघटक मोफत उपलब्ध करून देण्याबाबतची

सवलत यापुढेही सुरु ठेवण्यात येईल. तथापि खाजगी रुग्णालयात दाखल असलेल्या रुग्णांना शासकीय रक्तकेंद्रातून रक्त जारी केल्यास केंद्र शासनाने निश्चित केलेले प्रक्रिया शुल्क म्हणजे Whole blood व Packed Red Cell साठी रुपये ११००/- प्रती युनीट (बॅग) आकारण्यात येईल.

उपरोक्त नमूद रक्त व रक्तघटकांचे सुधारित प्रक्रिया शुल्काचे निश्चित केलेले दर हे या शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून लागू राहतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेताक क्रमांक २०२३०२०८१३१६४४३७१७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(किरण वाहुल)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. मंत्री/ मा. राज्यमंत्री (सार्वजनिक आरोग्य) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- २) अप्पर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव (२) यांचे स्वीय सहाय्यक, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) आयुक्त, अन्न व औषध प्रशासन, मुंबई.
- ५) संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई.
- ६) संचालक, राज्य रक्त संक्रमण परिषद, मुंबई.
- ७) संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई.
- ८) उप औषध नियंत्रक, वेस्ट झोन, मुंबई.
- ९) धर्मादाय आयुक्त, धर्मादाय आयुक्त कार्यालय, मुंबई.
- १०) अधिष्ठाता, वैद्यकीय महाविद्यालय (सर्व)
- ११) उपसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)
- १२) जिल्हा शाल्य चिकित्सक (सर्व)
- १३) धर्मादाय संस्था संचालित /खाजगी / रेड क्रॉस रक्तपेढया (सर्व)
- १४) जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व)
- १५) निवडनस्ती (आरोग्य-५)